

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІЗИНГОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Захаркін О.О., Кононенко Ю.І.

Нині у світовій практиці лізинг - це ціла індустрія, суттю якої є спеціалізована фінансова послуга, але Україна використовує дуже незначну частину потенціалу лізингового ринку. Це пояснюється недосконалістю чинного законодавства та науково-методичної бази для обґрунтування необхідності впровадження лізингових операцій в сучасних соціально-економічних умовах України. Недостатньо розроблені напрямки роботи лізингових компаній з банківськими установами, страховими компаніями.

Основними чинниками, що гальмують розвиток ринку лізингу в Україні є: обмеженість доступу до лізингового ринку підприємств – виробників об'єктів лізингу; неефективні ставки амортизаційних відрахувань по предметах лізингу; обмежений доступ вітчизняних лізингових компаній до дешевих фінансових ресурсів, результатом чого є висока вартість лізингових послуг; складність механізмів переходу права власності за договорами лізингу; оподаткування комісій та процентів за договорами лізингу податком на додану вартість; неузгодженість нормативно-правової бази функціонування ринку лізингу; відсутність державних програм стимулювання використання лізингу, як джерела оновлення основних фондів; неузгодженість вітчизняного законодавства із міжнародними нормами законодавства з питань лізингу.

Найважливішою проблемою лізингових компаній є залучення тимчасово вільних коштів, як власних так і вкладених, тобто формування лізингових фінансових ресурсів. Формування лізингових фінансових ресурсів компанії відбувається в момент надходження грошових коштів на банківський рахунок, а використання означає їх спрямування в діяльність компанії. Одним із джерел отримання лізингових фінансових ресурсів є залучення до лізингових операцій транзитних коштів, тимчасово вилучених з обороту. Зрозуміло, що дані кошти не можуть бути використані в довгострокові перспективі, але на короткостроковий термін в надзвичайних ситуаціях їх використовувати можна.

Діяльність банківських установ ще недостатньо зорієнтована на інвестування грошових коштів в перспективний розвиток лізингу в Україні, хоча починає цей шлях. Банківські установи, виступаючи складовою інфраструктури бізнесу взагалі, мають забезпечувати впровадження прогресивних форм кредитування, стимулювати розвиток лізингової діяльності, можуть збільшити інвестування у лізингові операції.

При взаємній інтеграції банківських установ з лізинговими компаніями можливі такі види взаємної роботи: відкриття розрахункових та інших рахунків в банківських установах лізинговими компаніями, використання інвестиційних та кредитних ресурсів банків, як власних лізингових фінансових ресурсів. Запровадження системи депозитних вкладів на лізингові цілі дуже сильно сприяло би розширенню інформаційного доступу до лізингу в Україні і підприємств яким потрібен даний вид послуг, і організаціям які надають лізингові послуги.

Для ефективного розвитку лізингу в Україні необхідно удосконалити загальне та спеціальне законодавство з питань лізингової діяльності, перш за все, шляхом усунення неточностей і протиріч між нормами Цивільного та Господарського кодексів України та інших законів України, вдосконалити механізм проведення операцій фінансового лізингу, захисту прав та інтересів сторін лізингової угоди. Внести зміни до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” для запровадження механізму інвестиційно-орієнтованої політики податкової амортизації для основних засобів виробничого призначення (3-я група основних фондів) при одержанні їх у фінансовий лізинг, зняття обмежень щодо віднесення на валові витрати вартості страхування предметів лізингу, усунення надмірного оподаткування нерезидентів, які здійснюють лізингову діяльність в Україні.

Врегулювати питання оподаткування відсотків та комісій, що сплачуються у складі лізингового платежу при фінансовому лізингу. Треба внести зміни до Закону України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг” щодо удосконалення регулювання діяльності учасників ринку лізингу;

На даний момент в Україні не існує рекомендацій щодо організаційної структури лізингових компаній, управління ризиками в лізингових компаніях, а також інших питань, спрямованих на підвищення фінансової стабільності та ефективності діяльності вітчизняних лізингодавців.